

z życia wchodzi w legendę, dytyramb
rozbiła się w głosy — pogłosy wraca-
jące z borów, zalesi i młak. Jeszcze
Heroon, jeszcze Nitokrys i to i tamto
— aż wreszcie:

„polatały nad wisłą dwa srebrne ła-
[będzie”

a:

„w Krakowie na ulicy
na ulicy
tańcowali galernicy...”

Wchodzimy na Wielką Drogę dostoj-
nych przemian. Otwiera się widnokrąg
Nowego Zakonu; Wniebowzięcie:

„Rozwarła się czeluść grobowa!
Sto archanielskich wrzasło trąb!
Stugębne echem ziemi zagrzmiał
[zrąb,
po niebios strop!

Zamarły słowa!
Wszystko i nic! bezmiarów ton!..
Ogień! Płomień! Ziąb!
!!!

Tchu! tchu-u-U-u-o-o-O-o-o-a-a-a-A
[-a-a-a-” —

Zamarły słowa! — Pod parciem zwy-
ciężającego ducha wywalają się wie-
rzeje; odżywa świat zasłyszanych w taj-
nych mrokach gontyn, pod zastygłą
powalą lasów — szeptów, zachwyceń,
głosów i ech —

Twórczość Millera idzie ku realnej pra-
wdzie siejby, pracy, czynu —

Lacrimae rerum stwierdzają najpiękniej-
szy dzień poety: pokorną i zarazem
dumną świadomość talentu. Dla zawi-
lidróg poetyzujących twardy orzech do
zgryzienia. Poezje Millera — to naj-
bardziej poddawczy tom poezji ubie-
głego roku. Zniszczenie niemożliwości
(kres epigonizmu), okna rozwarte na
wszelkie możliwości.

Hic natus est poeta!

— z —

TEŚKNOTA RAMY OKIENNEJ —
Edward Kozikowski.

Sezon poetycki 1922-go roku rozpo-
czyną słowo: tęsknota — (zaznaczenie
tego poczęcia — mimochodne; nie za-
dawajmy się z Symboliką — i tak już
dość rozpusty na świecie!)

Książka Kozikowskiego jest świeża, mło-
da, jurna, zdobywca, uległa i odporna.
— Kiedystam jarzył się nikły płomyk
świecy u stóp Giewontu — kontrast
był wprost szalony. Było to jak obłą-
kanie, które nie może dojść do ekstazy

szale; ciągiem *te* przypomnienia, wciąż
te liście spadające, *ta* wiosna, *ta* jesień,
ta zima biała i *to* lato w które słońce
zapomniało lipca — przekląć można
całą poezję, a wszystkie tomy zawier-
szowane rzucić w ogień — do jasnej
cholery! — psiakrew! —

Ale żyć trzeba!

Raczej to i tamto!

Wypracować sensację wewnątrz, skon-
struować drewnianego konia podkutego
kółkami różnej wielkości (wszystko je-
dno!) — i tak tam jechać w bezgdyś
na rymie i bezrymie — ekspresem —
tramwajem — podmiejską — — I tu
źródło swawolności beapaiskiej i jakie-
goś nieznanego dotychczas humoru —

„liczą oczy i palce zmartwiałe
ze zmęczenia, — bywają wypadki, —
że zabraknie na liczydłach gałek,
że nie starczy cyfr na wszystkich
[kratki”.

albo:

„słońce pod rękę z lampą
w daleką poszło drogę:
może to, może tamto,
ale już nie odłogiem”.

Świat widziany poprzez ramę okienną,
a zwłaszcza poprzez ramy tej tęsknoty
— jest zdecydowany na wszystko — na
niebyt i byt — na bezsens i sens —
a zwłaszcza, zwłaszcza na podróż wszel-
ką — — Lecz tu już bystro patrzeć!!
— sklepy, afisze, jatki, apteki, piekar-
nie — djabli wiedzą co (— bo to i to
i tamto —), a wszystko inne w innym
wymiarze, w różnych płaszczyznach,
w kalejdoskopicznych nastawieniach —
jak mi Bóg miły — kubizm, formizm
— na własne oczy widzę!! — Więc
tak! a to już nic nieznacząca fraszka,
że jeden się zabłąka:

„wreszcie w długiej tułaczce po
[bruku,
uśmiech błądy przesławszy jaskół-
[kom,
zginąć nagle bez dzwonka i stuku
w jakimś bliżej nieznanym zaułku
[—”

a drugi:

„czasem przecie za słupem
tym ostatnim przy moście,
zaplątany w szyn supeł
mija siebie najprościej —”

bo tam kędyś w bożej dali czai się
i śmiech i ironja i ten tak dawno nie
spotykany w poezji: *zachwyt*. —
Może przecucie zachwyty? —

i marzy się drapacz nieba — wieża ba-
bel lub eifel — o konstrukcji żelazno-
betonowej — i winda, jedyna, którą
wyjechać można i trzeba, ponad komi-
ny i dachy na walne posiedzenie komet
i gwiazd — — wszakże mówił ktoś, że
Towarzystwo Wieczności poszukuje se-
kretarza z umiejętnością liczbowania na
papierze konto-korentowym — Ubieraj-
my się szybko (— getry — getry —
gdzie są getry! — żona milczy — bo
to po „Rozmowie”:

„kto przypuszczał z nas dwojga na
[ganku

i po traktach, biegnących naopak,
że w tej chwili, jak uśmiech poranku
stanie w falach ognia Europa —”

— świerszcz jeno pod kopułą zlewu za-
wodzi i tęskni i gra — — a z załomu
ścian — z poza szafy bibliotecznej gdzie
w porządku przezornym grzebiąc się
książki — patrzy tęsknota, która dzisiaj
jest bledsza i oczy ma większe, mro-
czniejsze, — przepastne — do dna —
Tak przeszła noc —

A gdy się rozległ ochrypli syren fabry-
cznych ryk i świst — i przeciął opary
ranne wzdłuż i ugodził jak sebastiano-
wą strzałą w serce poety — stało się
obłąkaniu zadość — ruchem powol-
nym, podświadomym złożył niezapisaną
kartę papieru — włożył do koperty —
zalepił machinalnie — zaadresował my-
słą — i poszedł naprzeciw posłańca
przepowiadając sobie w pamięci:

„— ku dali podniosę powieki, jak
[kamień,

i syren fabrycznych usłyszę wzdłuż
[świst,

i dam posłańcowi ku wieczności

[bramie

ten nienapisany skądinąd mój list —”
I oto począł nowy dzień ten bardzo
szczery, chwil kapryśnością kapryśny,
nieprzyznający się do bojaźni, wierny
wszystkiemu co wiary godne więc
wierzący poeta; zakochany w bezoko-
licznikach, przydawkach i sercu czło-
wieczem wkletem w ramę okienną,
w rdzę rynien i w stukot relsów kocu-
jących pociągów — zda się być istotnie
na najprawdziwszej drodze do prymi-
tywu poetyckiego, ku któremu w osta-
tecznych poniekąd przezwyciężeniach
zdąża.

Przestaśmy mówić o urbanizmie!

— z —